

ת"פ 4517/07 - מדינת ישראל נגד ראתב סלמאן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4517-07 פרקליטות המדינה, מחלקה כלכלית נ' 27 מרץ 2014
סלמאן

בפני בעניין: כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ, ס. נשיא מדינת ישראל ע"י עו"ד ערן בנאי מהמחלקה הכלכלית פרקליטות המדינה
המאשימה
נגד
ראתב סלמאן
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד ג'ורג' שוכרי

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות שונות על פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה) ועל חוק מס ערך מוסף התשל"ו-1965 (להלן: חוק מע"מ). כתב האישום בו הורשע הנאשם ייחס לו עבירות של אי רישום כעוסק לפי סעיף 117(א)(5) לחוק מע"מ ואי הודעה על תחילת התעסקות לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה. בנוסף הורשע הנאשם בעבירות מרמה, ערמה ותחבולה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה ואי קיום דרישות לפי סעיף 215 לפקודה, וכן בעבירות על סעיפים 117(ב)(3), 117(ב)(13) לחוק מע"מ. מדובר בכך שהנאשם ביצע עבודות שונות כקבלנות משנה עבור חברות אחרות, נמנע מדיווח על הכנסותיו ומסר לחברות חשבוניות מס של חברות אחרות אשר לא ביצעו בפועל את העבודות.

כתב האישום מתייחס לשנים 2001-2005, והסכום הכולל של האישומים עומד על 1,115,293 ₪.

ב"כ המאשימה התייחס לערכים המוגנים על ידי העבירות בהן הורשע הנאשם, ובהם יציבות הכלכלה והמערכת הפיסקלית, שוויון בנטל בין הפרטים בחברה במימון צרכי החברה ופעילות הרשויות הציבוריות, פגיעה בתחושת האחריות המשותפת והאמון בין הציבור לשלטון ועוד. הוא ציין גם את הסכום הגבוה שהועלם, למעלה ממיליון ₪, השיטתיות, העבודה מול מספר קבלנים שונים והתקופה הארוכה שבה פעל הנאשם, אשר יכול היה בכל רגע להפסיק את מעשיו אך בחר שלא לעשות כן.

התובע הפנה לפסיקה וטען כי העונש הראוי הוא עונש של מאסר בפועל.

באשר להסכמי שומה שנערכו עם הנאשם טען ב"כ המאשימה כי הם מבוססים על שומות שאינן סופיות, והוסיף כי הסרת מחדלים היא שיקול להקלה בעונש אך אינה שיקול מכריע. הוא התייחס גם לאופן ניהול התיק על ידי הנאשם, הודאתו בכתב האישום והחזרה מההודאה וכן העיכובים בניהול התיק.

לעניין העונש טען כי מתחם הענישה ההולם נע בין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל לכל אחד מהאישומים, בחפיפה חלקית ביניהם וכן קנס הנע בין 50,000 לבין 250,000 ₪. הוא ביקש להטיל על הנאשם עונש הנע בין 21 לבין 36 חודשי מאסר, קרוב לרף הגבוה, קנס כספי ברף הגבוה ומאסר על תנאי.

ב"כ הנאשם טען כי בעניינו של הנאשם הופר עקרון השוויון, בכך שהוגש כתב אישום נגד הנאשם שהיווה בורג קטן במכונה, אך לא ננקטו הליכים נגד היזמים והקבלנים שהנאשם נתן להם שירותים, והם שעמדו בראש ההיררכיה. לטענתו הופר השוויון גם בכך שבמקרה אחד הסתיים הליך דומה בכופר, אולם הנאשם לא יכול היה לסיים כך את התיק בשל מצבו הכלכלי. באשר לפגיעה באינטרס המוגן טען כי ההכנסות שצמחו לנאשם בכל אחת מהשנים נשוא כתב האישום אינה גדולה, והרווח שיכול היה להפיק אילו היה מדווח כנדרש היה מגיע לסכומים מינוריים ביותר. הוא הוסיף כי הנאשם הגיע להסדר תשלומים של חובותיו לרשויות המס.

הסניגור טען כי יש לשים דגש על שיקומו של הנאשם, אשר שקוע בחובות כבדים, שלטענתו רובם נוצרו כתוצאה מהליך זה. הנאשם אף הציג מסמכים המעידים על חובות שונים. עוד טען כי הטלת עונש חמור על הנאשם תפגע בבני משפחתו, וציין כי אשתו של הנאשם חולת אפילפסיה ואחד מילדיו סובל ממגבלה רפואית.

ב"כ הנאשם התייחס גם לזמן הרב שעבר ולהתמשכות ההליכים, וכן ציין כי לנאשם אין הרשעות קודמות.

מתחם הענישה ההולם

מבחינת האינטרסים המוגנים, עבירות המס המהותיות הן למעשה עבירות של שליחת יד בכספי הציבור, החמורה לא פחות משליחת יד ברכושו של אדם פרטי. תופעת ההון השחור והסחר בו פוגעות בחיי הכלכלה והמסחר, מצמצמות את גביית המיסים המשמשת את המדינה למימון פעולותיה השונות ופוגעות פגיעה קשה בשוויון בנטל המוטל על אזרחי המדינה.

בקביעת מתחם הענישה אני מביאה בחשבון גם את פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ התובעת, שבהם גם קביעות נורמטיביות בנוגע לחומרתן של עבירות המיסים ועקרונות הענישה בעבירות אלו. בין השאר הצגו פסקי הדין ברע"פ 11494/05, אפרים פולק נ' מדינת ישראל; רע"פ 5060/04, דוד הגואל נ' מדינת ישראל; ע"פ (ירושלים) 40038/07, יובל מרדכי נ' מדינת ישראל; ע"פ (תל אביב) 71191/04, ד"ר מנחם צ'צ'קס נ' מדינת ישראל; ת"פ (ירושלים) 1530/05, מדינת ישראל נגד בדר עוסאמה.

מאחר שמדובר ברצף של מעשים שנעשו לאורך זמן והפיצול ביניהם נובע רק מכך שבוצעו בשנות מס שונות, יש לקבוע מתחם אחד לכל העבירות.

אני סבורה כי מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 18 לבין 30 חודשי מאסר.

העונש הראוי לנאשם שבפני

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הן במקרה זה בעיקרן נסיבות מחמירות. כך לגבי הסכום הגדול של למעלה ממיליון ₪, ביצוע העבירות לאורך שנים, כלפי מספר קבלנים, והעובדה שהנאשם נמנע מדיווח כלשהו על עבודתו לרשויות המס.

הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה כוללות גם שיקולים לקולא. העובדה שלנאשם אין הרשעות כלשהן, בעבירות מס או בעבירות אחרות, היא נסיבה לזכותו. הסדר התשלומים שהנאשם הגיע אליו והחל בביצועו מצביע על מאמץ להסרת המחדל, ויש להביאו בחשבון גם אם השומות עדיין אינן סופיות.

ב"כ הנאשם טען לנסיבות אישיות קשות של הנאשם, הן מבחינת מצבו הכלכלי והן מבחינת תלותם של בני משפחתו בו. אולם ככל בשים לב לחומרת העבירה ולפגיעה באינטרסים הציבוריים, המשקל שניתן לייחס בגזר הדין לנסיבות אישיות אינו גבוה.

שיקול משמעותי בענישה הוא חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. בענייננו, העבירות עצמן הן עבירות קשות לגילוי. מהעדויות שנשמעו עלה כי העבירות התגלו במהלך חקירתו של אדם אחר, והחקירה בעניינו של הנאשם החלה בסמוך לאחר שהתגלו העבירות. באשר להתמשכות ההליכים בבית המשפט, אחריות מהותית לעובדה זו מוטלת על הנאשם, כפי שעולה חלוף הזמן - בעיקרון שיקול לחומרה. אולם במקרה זה, העבירות עצמן הן עבירות שיש קושי לגלותן והתגלו רק במהלך חקירתו של אדם אחר, כפי שהתברר בשמיעת העדויות. באשר למשך ניהול התיק בבית המשפט, הנאשם ובאי כוחו השונים העלו בקשות חוזרות ונשנות לדחיות לצורך צילום החומר וקידום ההליכים המקדמיים. לאחר שהתיק נקבע להוכחות, הנאשם הודה בכתב האישום, ובהמשך חזר בו מהודאתו ונשמעו ראיות בתיק. הנאשם עיכב גם את הגשת הסיכומים. לנוכח כל האמור המשקל שיש לייחס להתמשכות ההליכים בתיק אינו גדול.

לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כדלקמן:

1. מאסר בפועל למשך שנתיים. הנאשם יתייצב לריצוי העונש ביום ...
2. קנס בסך 50,000 ₪. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים החל מיום 1.5.14 ובכל 1 לחודש בחודשים שלאחר מכן. אם הנאשם לא ישלם את הקנס במועד, ירצה חמישה חודשי מאסר תמורתו.
3. מאסר על תנאי לשישה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירה על פקודת מס הכנסה או על חוק מע"מ שהיא פשע.

ניתן היום, כ"ה אדר ב תשע"ד, 27 מרץ 2014, בנוכחות הצדדים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.